

SI VIS PACEM

Vuitè durant l'any

© Mots per a la família - Jordi Castellet

Un servidor, tinc el goig de considerar-me pertanyent a la primera generació d'objectors de consciència i d'insubmisos que, a finals del 1990, va aconseguir finalment l'abolició del servei militar obligatori. Recordo aquell temps amb molta emoció: reunions, manifestacions davant del govern militar a Barcelona, declaracions als mitjans, recessos. Tot era vàlid si perseguia l'objectiu de la pau. Quan algú em demanava, amb incredulitat, per què dedicava tanta energia al pacifisme, jo li contestava que era perquè els meus nebots no haguessin de fer la mili. Fou tal l'onada de declaracions d'objectió de consciència entre els joves que, molt ràpid, desaparegué el servei militar obligatori, a finals de 2001 i s'imposà l'exèrcit professional. Aquest últim resultat no era pas el desitjat, però certament que era molt millor que no pas que tots els nois haguessin d'entrar en l'aprenentatge del món de les armes.

«Lc 5,12 Si voleu, em podeu purificar», li diu el malalt a Jesús perquè l'accepti com a un dels seus (Lc 5,12-16). Eixamplant aquest paraula, podria dir: «si ho voleu, em podeu pacificar.» El nostre món viu en la guerra constant: el Golf (1991), Rwanda (1991), Congo (2000), Afganistan (2001), Iraq (2003), Líbia i les primaveres àrabs (2010), Nigèria (2013), Síria (2014), etc. Espanya és el tercer país exportador d'armes de la UE, amb un gran pes econòmic i social. A Campdevàrol es fabriquen les carcasses de les granades que seran llançades en els conflictes de tot el món. Escrigué Vegeci el 390 dC: «*Si vis pacem, para bellum.*» És a dir, que si vols la pau, convindrà que et preparis per a la guerra. Aquest sembla l'aforisme que guia la nostra civilització, marcada per les armes, la violència i les guerres de tota mena. De fet, aquesta resulta ser la més gran amenaça de la població: quan esclata la guerra per qualsevol conflicte, es prepara la destrucció de la societat, de les propietats, de les famílies i s'incrementen els riscos de la fam i dels odis entre els enemics pels danys causats que, finalment, s'han de resoldre en alguna conferència de pau.

Qui havia de dir que els contendents de les dues grans guerres a Europa durant el segle XX, França i Alemanya, amb milions de morts pels dos costats, serien els qui buscarien la treva pactada a Ucraïna el 2015? Qui havia de dir que, gràcies a la intervenció de la Santa Seu se signaria el restabliment de relacions entre EUA i Cuba, entre Iran i els mateixos EUA? Europa es va decidir, acabada la segona gran guerra, per mantenir, al preu que

fos, la pau en el seu territori. ¿Què és la crisi del 2008 sinó una guerra que crema en somort: guerra de mercats, de capitals, de competències, de valor de la moneda, etc. però sense foc obert, sense víctimes pels carrers, més enllà de les que deixa la ruïna de les hipoteques, de l'atur, de les estafes i de les inversions fallides?

Ens cal una cultura de la pau forta i valenta. Convé capgirar el lema i dir molt clar: «*si vis pacem, para iustitiam, equalitatem et fraternitatem*». La civilització que sorgeix del nou segle s'ha de bastir sobre nous principis que permetin a les persones poder viure en pau en la seva terra, gaudir dels recursos propis que d'allí sorgeixen i fomentar la fraternitat entre els pobles. S'ha d'acceptar que els habitants del primer món perdem una mica del nostre status social en favor d'aquells que passen misèria, perquè hi pugui haver oportunitats per a tothom. Aleshores serà

innecessari parlar de guerra. Està clar que mentre el primer món vulgui viure en l'opulència a qualsevol preu, sense renunciar a res a favor dels més pobres, hi haurà desavinences, conflictes i guerres de tots tipus. Si hi ha grups de fanàtics musulmans que preocupen l'occident amb el terrorisme tan salvatge, és perquè s'ha fomentat, precisament a l'occident cristià, les diferències entre les persones i els pobles. És un insult per a

un musulmà fer mofa del profeta Mahoma o del seu déu. Resulta una provocació ocupar militarment l'Aràbia, la terra d'on va sortir la seva religió. Si l'economia està basada en el consum i el desenvolupament de les fonts d'energia que provenen del petroli, és ben veritat que l'occident paga grans quantitats de diners a uns pocs potentats àrabs-musulmans que, al seu torn, no socialitzen els guanys, sinó que els acumulen en contra de la gran base de la població treballadora. L'occident, en gran mesura, esdevé còmplice de les dictadures d'aquells països, amb llur manca de respecte als drets humans i amb violències de tota mena.

La pau del món neix del cor pacificat de cadascú. Les persones que provoquen i alimenten la guerra no viuen en la pau del cor, sinó que viuen del conflicte i de l'enfrontament constant. Per a poder procurar la pau de demà, cal que demanem, l'adéu a les armes, a la seva fabricació i al seu comerç. Convé que socialment ens convertim. Com el leprós, supliquem: si ho voleu, ens podeu pacificar! Em podeu alliberar dels meus fantasmes, dels meus dimonis, del que m'aparta del camí del bé, de la pau i de la pròpia felicitat.